

Nr 728

Av herrar **Källenius** och **Stiernstedt**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 46, med förslag till lag om ändring i byggnadslagen den 30 juni 1947 (nr 385) m. m.*

(Lika lydande med motion nr 593 i Första kammaren)

I proposition nr 46 har departementschefen avvisat den under remissbehandling framförda tanken att inlösen inte bör kunna ske innan *stadsplan fastställts*. Som motivering för denna ståndpunkt anföres att stadsplanen med tillhörande bestämmelser näppeligen kan komma att, annat än på ett begränsat antal punkter, lämna markägaren de upplysningar som han i den åsyftade situationen bör äga tillgång till. Långt viktigare skulle i detta avseende vara vad själva saneringsprogrammet innehåller. Det bör emellertid erinras om att såsom första förutsättning för lösningsrätt i den föreslagna lagtexten angivits att fråga väckts om antagande eller ändring av *stadsplan* för område med äldre bebyggelse. Som en ytterligare förutsättning anges att bebyggelsen företer brister av beskaffenhet att försvåra genomförandet av en lämplig *stadsplan*. I annat sammanhang anför departementschefen att förutsättningarna och sättet för saneringens genomförande måste vara i huvudsak klarlagda innan staden kan definiera och motivera sina expropriationsanspråk. I den mån ett sådant klarläggande inte kan ske enbart genom en stadsplan med därtill hörande bestämmelser, måste emellertid frågan om en sådan sanering som den föreslagna lagstiftningen avser att åstadkomma, i sådan grad anses ha anknytning till byggnadslagstiftningens bestämmelser om reglering av bebyggelsen, att det framstår som naturligt att inrikta sig på att söka i stadsplan och stadsplanebestämmelser införa vad som i saneringsprogrammet finnes vara av sådan natur att det kan intagas i stadsplanebestämmelser.

I enlighet med det ovan anförda förordas att fastställd stadsplan skall utgöra förutsättning för lösningsrättens inträde.

Huruvida framläggandet av ett *saneringsprogram* eller *miljöskyddsprogram* skall utgöra förutsättning för lösningsrättens inträde kan vara beroende av den ståndpunkt som intages i frågan om fastställd stadsplan. Även om man godtar vår uppfattning att lösningsrätt inte skall inträda förrän fastställd stadsplan föreligger, kan det finnas skäl för att det i lagtexten intages föreskrift att det för saneringsåtgärderna därjämte skall föreligga ett program, i vilket förutsättningarna och sättet för saneringens genomförande tydligt anges. För den händelse fastställd stadsplan inte skulle an-

ses böra uppställas såsom förutsättning för lösningsrättens inträde, träder med ökad styrka kravet på att det åtminstone bör föreligga ett saneringsprogram. Ett sådant program bör i sådant fall utgöra ett minimum.

Av Stockholms stads framställning om här ifrågavarande lagändring framgår, att det inom staden rätt enighet om att lösningsrätt inte skall föreligga, när vederbörande *fastighetsägare* inom skälig tid visar sig beredda och i stånd att på egen hand genomföra ett godtagbart miljöskyddsprogram, och att detta bör komma till uttryck i lagstiftningen. Då vad som föreslagits i propositionen inte kan anses innebära att så blivit fallet, bör detta komma till uttryck i lagtexten på sådant sätt att därav framgår att lösningsrätt inte skall föreligga, när markägaren kan förutsättas ha vilja och förmåga att genomföra eller medverka till åtgärderna.

I utredningen hade föreslagits att lösningsrätt skall föreligga bl. a. under förutsättning att den ifrågavarande bebyggelsen är "uppenbart" *vanvårdad* under det att i propositionen under motsvarande punkt angivits, att bebyggelsen är *vanvårdad*. Det synes oss emellertid inte genom remissyttranden av riksantikvariatämbetet, Nordiska museets nämnd och Hyresgästernas riksförbund ha anförts tillräckligt bärande skäl för att frångå vad som på nu förevarande punkt föreslagits av utredningen.

Lagstiftningen bör därför på denna punkt utformas såsom utredningen föreslagit.

Aberopande det anförda hemställes,

1) att riksdagen vid behandling av det till proposition nr 46 fogade förslaget till lag om ändring i byggnadslagen den 30 juni 1947 (nr 385) måtte besluta,

att rätt att lösa mark skall föreligga endast där vederbörande fastighetsägare icke inom skälig tid visat sig beredd och i stånd att på egen hand genomföra ett godtagbart miljöskyddsprogram samt endast under förutsättning

a) att bebyggelsen är *uppenbart* *vanvårdad*;

b) att stadsplan är fastställd och

c) att ett program, i vilket förutsättningarna och sättet för saneringens genomförande tydligt angives, föreligger ävensom

2) att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till erforderliga författningsändringar.

Stockholm den 12 mars 1963

Sten Källenius

Lennart Stiernstedt